

HID - Drobilica

Godina VIII, veljača 2011, br. 1

UDK 0+061

ISSN 1845-4569

Izdvajamo

Internet & revolucije –
mač s više oštrica

str. 4

Top zanimanja: Najkraće na burzi su
kuhar, knjižničar i stjuardesa

str. 3

Ne pucaj u nas, Sale,
mi smo tvoji prijatelji!

str. 5

„Vječno” studiraju
siromašni

str. 8

Koja je razlika između
Zuckerberga i Assangea?

str. 11

'Rižot s plodovima knjiga'

str. 9

Sadržaj

Korak bliže do nastavka redovnog rada	Str. 2
Egipat učinio nezamislivo: isključio internet u cijeloj zemlji!	2
Rast korisnika društvenih mreža	2
Rezolucija 1966 (2010)	3
Top zanimanja: Najkraće na burzi su kuhar, knjižničar i stjuardesa	3
Internet & revolucije – mač s više oštrica	4
Ne pucaj u nas, Sale, mi smo tvoji prijatelji!	5
"Vječno" studiraju siromašni	8
'Rižot s plodovima knjiga' : poznati reklamiraju čitanje i knjižnice u nas i u Americi	9
Koja je razlika između Zuckerberga i Assangea?	11
Dieselovi dečki u čipkastim gaćicama naljutili odvjetnike	13

Korak bliže do nastavka redovnog rada

U utorak 25.1.2011. je na Insitutu Ruđer Bošković održan sastanak Hrvatskog informacijskog i dokumentacijskog društva na kojem se raspravljalo o daljim aktivnostima društva te rješavanju organizacijskih problema.

Između ostalih zaključaka ističemo ovom prilikom da je dogovoreno da se napiše nacrt prijedloga strategije djelovanja društva koji će se raspraviti na idućem sastanku, kao i prijedlog strategije Hrčka za naredno razdoblje te prijedlog za pridobivanje novih suradnika Hrčka unutar društva. Planira se također razmotriti mogućnost rasterećenja funkcije predsjednika društva time što bi neke zadatke preuzeli drugi članovi. Nova skupština društva se planira za kraj ožujka.

Ivo Tokić

Egipat prvi učinio nezamislivo: isključio internet u cijeloj zemlji!

U nastojanju da sačuva vlast, sada već bivši režim u Egiptu je prvi učinio ono što se smatralo nezamislivim, 'otišao je offline'! Kako bi se ugušili prosvjedi protiv donedavnog predsjednika Hosnija Mubaraka, vlast je odlučila u cijeloj zemlji onemogućiti pristup internetu! Jedino što je u zemlji funkcioniralo je bila satelitska veza. Računalima i mobitelima se nije moglo pristupiti mreži. Vladajući su tako u potpunosti odlučili spriječiti pristup mreži jer su se prosvjednici organizirali putem interneta. Već ranije je zabranjen Facebook.

To je nov način cenzure i odgovor na masovno nezadovoljstvo. Vlast u Egiptu se na tako nešto bila odlučila jer su prosvjednici konstantno nalazili načina kako se koordinirati i zaobići blokade, bez obzira što je u cijeloj zemlji bio onemogućen pristup društvenim mrežama. Kad su vidjeli da onemogućavanjem pristupa ne ide, jednostavno su sve isključili. No neki drže da takav oblik prisile nije moguć u razvijenijim zemljama, gdje pristup internetu nude deseci, pa i stotine, providera.

- Ovdje se to ne može dogoditi. Zamislite samo koliko biste ljudi morali kontaktirati da isključite internet u Americi. Stotine, možda i tisuće - rekao je američki stručnjak za web Jim Cowie agenciji AP. Egipat je očito uspio 'otići offline' jer je malo internet providera u zemlji, a vladajuća garnitura je imala potpunu kontrolu nad njima. U drugim zemljama slabije razvijene demokracije to možda nije moguće, ali jest moguće kontrolirati sadržaj na internetu. - Kina strogo kontrolira sve što se smije, odnosno ne smije, gledati na internetu. Iran je 2009. godine tijekom prosvjeda zbog rezultata predsjedničkih izbora odlučio omesti vezu svojim građanima, ali nije u potpunosti ugasio uslugu jer previše ovisi o internetu - kazao je Cowie i dodao kako je bez pristupa mreži ostala i Burma, kad je u gušenju pobuna vojska doslovno uništila centrale u svim većim gradovima.

Međutim, Google je Egipćanima omogućio korištenje Twittera i bez interneta. Tvrtka je objavila da se poput mnogih zanimala za stanje u Egiptu i razmišljala kako u tim trenucima pomoći ljudima na terenu. Usluga koju je Google razvio sa stručnjacima iz Twittera Egipćanima je omogućila da nazovu telefonski broj i ostave glasovnu poruku. Ona se automatski pretvarala u tekstualnu poruku i slala na Twitter. U Googlu su istaknuli da za korištenje usluge nije bio potreban pristup internetu.

Pripremio Ivo Tokić, izvor: Jutarnji list (Vanja Deželić), Business.hr

Rast korisnika društvenih mreža

Prema konzultantskoj kući Deloitte, društvene mreže trebale bi već ove godine probiti granicu od čak milijardu korisnika, što je polovica globalnih korisnika interneta. Stoga će se na tom mediju objaviti čak 2 bilijuna oglasa, ali to im neće biti dovoljno za prihode pa će te društvene mreže morati naći druge izvore prihoda.

U Hrvatskoj Facebook kao najpopularnija društvena mreža ima 1,29 milijuna korisnika, što je porast od otprilike 30 % u posljednjih 6 mjeseci. Hrvatske su tvrtke prisutne ne samo kroz izravno oglašavanje, nego i naprednije interaktivne aplikacije. Trend rasta nastaviti će se i u 2011.

Izvor: business.hr

Rezolucija 1966 (2010)

Vijeće sigurnosti UN-a usvojilo je 22. prosinca 2010. godine Rezoluciju 1966 (2010) kojom utemeljuje Međunarodni rezidualni mehanizam (International Residual Mechanism) za međunarodne kaznene sudove za Ruandu i bivšu Jugoslaviju. Mehanizam, koji treba završiti poslove ICTY-a i ICTR-a, te sačuvati njihovu ostavštinu, je zamišljen kao malo, privremeno i efikasno tijelo, čije će se zadaće i veličina, kao i osoblje, s vremenom smanjivati. Mehanizam će imati dva odjela, jedan za ICTY sa sjedištem u Hagu, i jedan za ICTR sa sjedištem u Aruši.

Kako bi Mehanizam što lakše preuzeo njihovu jurisdikciju, prava, obveze i bitne funkcije, oba suda (ICTY i ICTR) trebaju poduzeti sve moguće mjere da dovrše sve svoje poslove najkasnije do prosinca 2014. Glavni tajnik UN-a treba osigurati, u suradnji s Vijećem sigurnosti, pravovremenu informacijsku sigurnost i režim dostupnosti gradiva Sudova i Mehanizma. Sudovi i Mehanizam trebaju surađivati sa zemljama bivše Jugoslavije i Ruandom, kao i zainteresiranim stranama kako bi, osiguranjem dostupnosti kopija javnog gradiva svojih arhiva, olakšali utemeljenje informacijskih i dokumentacijskih centara.

Arhivi ICTY-a, ICTR-a i Mehanizma su vlasništvo UN-a. Mehanizam će biti odgovoran za arhive, njihovu pohranu i dostupnost, stavljanje i skidanje oznaka tajnosti sa spisa. Mehanizam osigurava stalnu zaštitu povjerljivih informacija, uključivo informacije koje se odnose na zaštićene svjedoke i informacije dobivene u povjerenju. Radni jezici Mehanizma su engleski i francuski.

Više na adresi <http://www.un.org/News/Press/docs/2010/sc10141.doc.htm>

Živana Heđbeli

Top zanimanja: Najkraće na burzi su kuhar, knjižničar i stjuardesa

Trenutno se u Hrvatskoj najviše traže stjuardese, kuhari, barmeni i - bibliotekari. Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, u prosincu je nezaposleni diplomirani knjižničar mogao očekivati da će naći posao već drugi mjesec od prijave na burzu.

U prosincu je na burzi bilo prijavljeno čak 272 liječnika, doktora medicine, no također su se brzo zapošljavali pa su u prosjeku čekali posao jedva dva i pol mjeseca. Liječnici sa specijalizacijom opće medicine, kojih je na burzi bilo 28 u čitavoj Hrvatskoj, zapošljavali su se još nešto brže.

U prvih pet top zanimanja po potražnji, dva su zanimanja koja zahtijevaju diplomu: inženjer naftnog rudarstva i profesor fizike. Na prvom mjestu je rukovatelj prerade kave i čajeva: osobe te struke posao nađu u roku od dva tjedna.

Radnici na obradi kamena i vozači hitne pomoći manje od dva mjeseca provedu na Zavodu za zapošljavanje, isto kao i spasioci na kupalištima.

U prosincu su među najviše traženih 20 zanimanja bili zapovjednik broda, magistar farmacije te profesor informatike i diplomirani informatičar.

Među onima koji najdulje traže posao, od šest do deset godina, nema ni jednog zanimanja koje zahtijeva visoko obrazovanje. Većina takvih dugotrajno nezaposlenih su tekstilni radnici, radnici u obućarskoj i drvnoj industriji. Na burzi je u prosincu bilo 29 stenodaktilografa, koji u prosjeku na posao čekaju sedam i pol godina.

I godinu dana ranije, u prosincu 2009. najlakše su se zapošljavali učitelji, matematičari, liječnici, profesori engleskoga i - diplomirani knjižničari.

Krajem 2008., dok se kriza kod nas još nije osjetila na tržištu rada, osim učitelja najbrže su se zapošljavali građevinski inženjeri, informatičari, rudarski i elektroenergetski inženjeri.

Prema podacima internet portala MojPosao.net, najtraženija zanimanja u 2010. bila su prodavač, konobar, komercijalist, prodajni predstavnik, programer, asistent, administrator, referent, kuhar i knjigovođa. Najviše se poslova nudilo i tražilo u trgovini, ugostiteljstvu i financijama.

Pripremio Ivo Tokić, izvor: Jutarnji list (Snježana Pavić)

Internet & revolucije – mač s više oštrica

Do koje se mjere internet i društvene mreže mogu smatrati garantom slobode govora u arapskim zemljama, a do koje su mjere isti predmet kontrole državnih organa? Na primjerima tzv. Zelene revolucije u Iranu, kao i gašenja internetske veze u Egiptu, društvene mreže se istovremeno pokazuju kao efikasno oruđe u borbi protiv autokratskih režima, ali i kao idealno sredstvo vladina nadziranja

U zapadnjačkom imaginariju, koji se u slučaju turbulentnih zbivanja u arapskom svijetu nanovo pokazuje limitiranim i nepovratno klišeiziranim, jedna se stavka redovito ponavlja, kako u slučaju ustanka protiv iranskog predsjednika Mahmuda Ahmadinedžada 2009. godine, tako i u slučaju Revolucije jasmina u Tunisu te ustanka u Egiptu, a to je čvrsto vjerovanje u moć društvenih mreža da uvedu demokraciju u zemlje arapskog svijeta.

No iza tog bezgraničnog entuzijazma koji zapadni mediji tako izdašno potiču nalazi se mnogo kompleksnija situacija, koja otkriva ne samo mračno naličje tweetova i Facebook postova, već čitav aparat strogog društvenog nadziranja koje je subverzivne cyber aktivnosti gipko pretvorilo u vlastite argumente.

Twitter revolucije

Da sve vlasti drže internetske aktivnosti, koje dovode u pitanje njihov ustroj, iznimno opasnim, a time i bitnim, pokazuju tako različiti primjeri kao što su uskraćivanje internetske veze na prostoru cijele zemlje (Egipat) kao i sudske tužbe u Švedskoj protiv Juliana Assangea, osnivača WikiLeaksa, čije je podizanje savršeno koincidiralo s javnom objavom tajnih diplomatskih dokumenata. Jednako kao što su zapadni mediji bili svojevremeno jednoglasno oduševljeni Twitter revolucijom u Iranu, držeći digitalnu tehnologiju neospornim garantom slobode govora, bili su isto tako zgroženi uskraćivanjem internetske veze na području Egipta, ponavljajući kako bi isti scenarij bio nemoguć u zapadnim zemljama. No praksa ne samo organiziranog aktivizma, već i narodnih ustanaka poput egipatskog, pokazuje se mnogo složenijom i posve nepodobnom za slična brzopotezna generaliziranja.

Dok manjak internetske veze nije kočio milijunska okupljanja u Egiptu, iako je lišio svjetske blogere uobičajene poplave postova, videa i inih aktova solidarizacije, primjer neuspjelog iranskog ustanka protiv izbora Ahmadinedžada jasno je ukazao na svu moć manipulacije internetskog aktivizma.

Novi cyber optimizam

Tijekom 2009. Twitter se pokazao kao dominantno oruđe oponenta novom iranskom režimu, a često je predstavljao i glavni izvor informacija zapadnim medijima. U svojoj posljednjoj knjizi *Delusion of the Net*, Evgenij Morozov, utjecajni bjeloruski istraživač, navodi niz primjera kako su zapadni mediji prenosili prvi zamah revolucije u Iranu koja je nastojala osporiti izbor Mahmuda Ahmadinedžada. Citati kao što su 'u rukama disidenata, društvena mreža mikro-blogova postaje revolucionarni samizdat – potkopavajući mulokratsku blokadu informacija kroz tweetove', samo idu u prilog snažnom uvjerenju da je određena količina high-tech gadgeta, dostupne internetske veze i stranog financiranja posve dovoljna da sruši diktature.

Prosta činjenica da su te iste tehnologije dostupne autoritativnim režimima nije očito predstavljala opreku novom cyber optimizmu. No iranske vlasti rapidno su reagirale na novu tehnologiju iskoristivši je za vlastite svrhe. Tako su videosnimke prosvjeda poslužile novim iranskim vlastima kao idealno i lako dostupno oruđe za identificiranje i potom zatvaranje 'disidenata', posebice nakon što su američke vlasti dale javnu potporu privatnoj tvrtki u Silikonskoj dolini, koja upravlja Twitterom, iskoristivši to kao poklonjeni argument da se SAD izravno miješa u unutrašnja pitanja Irana.

Spoj ignorancije i utopije

Nemogućnost društvenih mreža da iznesu revolucije komentirao je i Malcolm Gladwell u *New Yorkeru* u članku 'Zašto se revolucija neće prenositi preko tweetova'. Upravo nemogućnost ikakvog konsenzusa u cyber kakofoniji sprječava konkretni iskorak, a esencijalna razlika između deklarativne participacije kojoj se pristupa klikom i pravog društvenog djelovanja pokazuje se kao glavni uteg kauč revolucije.

Razlozi zapadnih uvjerenja u oslobodilačku moć društvenih mreža su raznoliki, a među njima svakako nije minoran onaj da se radi o tehnologiji koja ekonomsko uporište mahom ima u američkim korporacijama.

Kada je tako početkom 2010. godine Google prijavio niz piratskih napada iz Kine, State Departement oštro je osudio taj pokušaj cenzure. Činjenica da Google u Kini ne spada među glavne tražilice te da dotična tvrtka traži ulaz na lukrativno kinesko tržište samo je jedan od partikularnih spojeva širenja demokracije i interesa liberalnog kapitalizma pod državnom paskom.

No zanimljivo je primijetiti da se u zapadnim politikama, uz bezgraničnu vjeru u moć interneta da zbaci diktatore, paralelno održava i posve oprečno vjerovanje da autokratskim režimima prijeti još gora alternativa religioznog fanatizma, čime se licemjerno zatire pravo tuniskom i egipatskom narodu da sam odlučuje o svojoj sudbini.

Preneseno: Tportal, autor: Joško Tomasović

Kutak za urednike časopisa ... i ostale

Ne pucaj u nas, Sale, mi smo tvoji prijatelji!

U tekstu u Jutarnjem listu objavljenom u jesen 2010., s nadnaslovom 'Posljednji rock kritičar' uvaženi glazbeni novinar Aleksandar Dragaš jadikuje: "Čini se da će me poraziti amateri." i negativno se osvrnuo na blogove i Internet medije.

Iako je Internet omogućio pristup čitateljima do najkvalitetnijih autora što je vrijedno svake pohvale, Dragaš je primijetio i da je urednicima i glazbenoj industriji, baš kao i filmskoj industriji, kao kanal za podršku prodaje njihovih proizvoda postalo važnije mišljenje i stavovi mlade publike koje se prenosi blogovima i društvenim mrežama putem interneta, nego stručna kritika koja ne samo da obavještava publiku o novitetima već ju i obrazuje. Iako i sada ima

kvalitetnih recenzija po amaterskim internetskim stranicama, možemo se složiti s Dragašem da amaterski blogovi i kontakti na društvenim mrežama većinom dugoročno neće moći održati kvalitetu koju pružaju profesionalni kritičari.

Međutim, na njegovu kritiku novog doba koje donosi zamiranje stručne kritike po tiskanim medijima, a daje prednost prvenstveno amaterima na internetu, reagirali su kolege sa internetskih medija. Prenosimo uz manja kraćenja teksta njihovu raspravu koja dobro ilustrira ovaj proces i obilježja objavljivanja u novim elektronskim medijima:

Ne pucaj u nas, Sale, mi smo tvoji prijatelji!

Ubija li internet (blogovi/portali) glazbeno novinarstvo? Odgovor je više ne nego da.

Prije svega, Dragaševe recenzije su nekad (prije cca 8 godina) izlazile redovito petkom u Jutarnjem, a onda su se iz tko zna kojeg razloga preselile prvo u četvrtak, pa u utorak, da bi sada izlazile neredovito i, zlobno primjećujem, na manje prostora nego prije.

Potpisnik ovih redaka je sa Saletom imao intervju prije 10 mjeseci (povodom 25 godina djelovanja u muzičkom novinarstvu i industriji), i tada je, opet zlobno primjećujem, dobio više prostora nego valjda što dobije u par mjeseci u matičnim mu novinama.

Dragaš, na žalost, nije jedini rock novinar s tako zlehudom sudbinom. Gore od njega je prošao Denis Leskovar, koji je, nakon što je imao redovitu rubriku, gotovo posve maknut iz Večernjeg lista, da sada objavljuje tekstove na - web portalu. Hrvoje Horvat je dugo vremena u Vjesniku - koji je na pragu gašenja. Zlatko Gall je u Slobodnoj Dalmaciji i, osim što piše o glazbi, jednim okom gleda u kulinarsvo. Tekstovi mu također izlaze na web-portalu Slobodne Dalmacije. Ilko Čulić je malo u

Jutarnjem, malo na radiju, a malo tko zna gdje - i znakovito - objavljuje mu se manje nego prije. Ante Perković je, pak, potpuno otišao iz glazbenog novinarstva.

Jesu li glazbeni novinari sami krivi za to? Opet je odgovor više ne nego da. Bolje rečeno, odgovor je baš ne.

Imaju li sa svime time veze novinski urednici i medijski moguli - odnosno, svi oni koji imaju novaca: žele li oni imati u novinama sise i guzice, ili pošteno napravljene, inteligentne ljude koji će obrađivati relevantne stvari? Odgovor izvucite sami.

Konkretno, prije nekog vremena jedan je kolega glazbeni novinar (ima angažman na jednom internet portalu), nakon što mu je objavljena recenzija koncerta, dobio mail zanimljivog sadržaja od samog izvođača: 'Hvala ti što si pisao o mom koncertu, za razliku od mog medijskog pokrovitelja, kojeg interesiraju samo preljubi pojedinih muzičara'. Medijski pokrovitelj tog, inače akademski obrazovanog glazbenika je bila jedna vrlo čitana dnevna tiskovina.

Primjer drugi: nakon Gibonijeva zagrebačkog koncerta u travnju 2010., njegov je službeni medijski pokrovitelj (vrlo čitana dnevna tiskovina) pisao o Nini Badrić i njenom bivšem suprugu, te o Jeleni Veljači i njenoj prozirnoj majici koja je otkrivala sise. Nisam siguran što bi jedan Gibonni učinio da nije imao takvo medijsko pokroviteljstvo: vjerojatno bi se negdje u Splitu udarao kamenom u glavu i proklinjao sebe i managera.

A što kad je urednik magazina glazbeni novinar? Pamtim minimalno dva pokušaja pokretanja glazbenih magazina u papirnatom formatu, jedan je Feral Music (pokrenuo ga je agilni Gall, i ugasio nakon samo tri izdana broja), a drugi je Tam-Tam (pokrenut pod palicom Jurice Ilića koji je izdržao isto kao i Feral Music). U isto vrijeme, u zadnjih 15 godina, pokrenuta je cijela galerija žutog tiska, kojima, pogađate, naklada raste poput tumora. Može se reći kao da ljude više zanima ono što glazbenici ne rade, nego što rade i od čega žive. Naravno, samo oni koji su medijski atraktivni, kao što su Maja Šuput, popularni Jole ili sveprisutna Severina. U isto vrijeme, s televizija nestaju spotovi, a glazbene se emisije (kao što je Hit Depo) gase.

Drugim riječima, ako konzument XY želi pročitati neki tekst o muzici, kome da se obrati? Postoje mogućnosti u dnevnim novinama, pa tako dnevne novine uz horoskop, Fatmu-nur-Dženet i osmrtnice imaju kratke, povremeno objavljene člančice (čiji je kritički diskurs na nivou diskursa horoskopa) o tome kakvi nam to novi albumi izlaze u zadnje vrijeme.

Za one kojima to nije dosta, postoje internet portali, bilo da su na engleskom ili hrvatskom jeziku, a postoje i glazbene tiskovine na stranom, najčešće engleskom jeziku koji periodično (najčešće mjesečno) izlaze i u svakom izdanju nude barem 150 različitih recenzija, te uz obradu aktualnih, odnosno 'vrućih' izvođača, imaju nekoliko duljih priča iz povijesti popularne muzike. Nekad su se u Zagrebu ti časopisi mogli kupiti samo u knjižari Algoritam blizu Trga bana Jelačića, a sada se diskretno pojavljuju i na policama većih kioska, i ne samo u Zagrebu i to je utješna vijest u cijeloj priči. Također, posljednih godina sve je više glazbenih knjiga, što na hrvatskom, što na engleskom jeziku, a u Zagrebu je pokrenuta i prva glazbena knjižara Rockmark.

Očito, potreba za čitanjem kvalitetnih tekstova o kvalitetnoj glazbi postoji. Osim u novinama, postoje i Internet portali, neki od njih specijalizirani, kao što je Muzika.hr, a neki nisu specijalizirani, no imaju glazbene rubrike i stalne kutke za recenzije. Na Internetu, istini za volju, ima svega i svačega: od pristojno i argumentirano utemeljenih tekstova i debata, do rasprava na temu 'deda ti je bio ustaša/fašist/četnik/Mickey Mouse'.

Međutim, Internet u svom najgorem izdanju, nije ništa gori od 'papirnatih' novina u najgorem izdanju - vrijedi i obrnuto: najbolji tekstovi na Internet portalima ili blogovima nisu ništa manje kvalitetni nego tekstovi u 'papirnatim' novinama.

Ukratko, pojavom Interneta, medijski se prostor naglo proširio. Klasične pozicije papirnatih novina više ne postoje, ne samo da se stvara konkurencija, nego je potrebno načiniti i organizacijsko-financijske preinake kako bi kvalitetni autori dobili kvalitetne uvjete da isporučuju kvalitetne tekstove.

Zoran Tučkar, <http://www.muzika.hr>

Dragi Muzikaši, ni u ludilu ne bih pucao po vama jer i vi ste moji prijatelji!

Nije teško složiti se s kolegom Tučkarom kad postavlja pitanje o tome tko je kriv za dominaciju sisa i guzica u novinama, odnosno manjak pošteno i stručno napisanih tekstova? Nažalost, novine nisu jedine u koje je posljednjih desetak godina prodro taj koncept žutila, tako je i s televizijom, ali i s internetom. I ne samo u Hrvatskoj, no na malim tržištima takve su neuralgije očitije.

Nema dvije godine kako mi je jedan kolega rekao da su na jednom našem popularnom portalu koji nema veze s tiskanim novinama najčitaniji tekstovi u čijim se naslovima spominju riječi 'seks, smrt i Srbin' na što smo zamalo sjeli i napisali tekst s naslovom "Samo seks Srbina spašava od sigurne smrti" koji bi vjerojatno bio najčitaniji na internetu - barem onoga dana kad bismo ga objavili. Naravno, šalu nismo pretvorili u tekst jer bi nam tako nešto bilo grozno.

Isti kolega prije nekoliko mjeseci mi reče kako su na tom istom portalu najčitaniji tekstovi o izvjesnoj Maji Morales na što sam ga blijedo pogledao jer ja ni danas ne znam *who the fuck is Maja Morales*. Kao što do pred godinu-dvije dana nisam imao pojma *who the fuck are Gotovčevi*.

Jednom drugom kolegi na jednom portalu smanjena je plaća za 50% jer nije htio pisati o 'cicama i guzicama' nego o glazbi zbog koje je na tom portalu i počeo raditi. *Ako novine nisu pošteđene lošeg i zaglupljujućeg sadržaja, bojim se da nije ni internet*. Eto nam, dakle, prvog zajedničkog problema.

"Pojavom Interneta, medijski se prostor naglo proširio", kaže kolega Tučkar. Da, slažem se. U svom tekstu sam slično i sam napisao: "...danas je doista najbolje vrijeme za čitanje kritike. Samo jedan klik mišem dijeli vas i ovaj tekst u Jutarnjem od Guardiana i mog kolege Alexisa Petridisa. New Musical Expressa na kojem sam odrastao, Rolling Stonea (o kojem, nota bene, i danas mislim sve najgore), Pitchforka (portala uglavnom specijaliziranog za indie-rock) i niza drugih internetskih izdanja koji okupljaju poklonike pojedinih niša popularne glazbe u kojima kritičari otkrivaju neke nove bendove ili procjenjuju nove albume".

Riječ je prvenstveno o kvalitetnim magazinima čiji je sadržaj djelomice ili u potpunosti prebačen na web te o internet-portalima čija kvaliteta teži ka kvaliteti stručnih, specijaliziranih magazina. Dakle, slažemo se. *Ja samo navodim i onu bedastiju stranu interneta poput Facebooka i Twittera zbog koje su neki renomirani američki kritičari ostali bez posla jer su urednici zaključili kako su im bitniji besplatni postovi, tvitanje i fejsbukovanje mahom mlađe publike nego kritike profesionalaca*.

Da, kolega Tučkar je u pravu kad navodi kako su neki moji kolege iz redova glazbenih, a dodao bih i književnih te filmskih kritičara u posljednjih godinu-dvije dana ostali bez angažmana u dnevnim novinama. Dobrim sam dijelom tekst "Posljednji rock kritičar" pisao imajući te kolege na umu. Neki od njih, navodi Tučkar, novi angažman su potražili na internetu, a kako s nekima od njih često komuniciram, znam i koji ih problemi muče.

Prostora ima koliko voliš, no zarade baš i ne.

No, (osim entuzijazma, op. prir.) postoji i nešto dobrog u profesionalnom obavljanju određenog posla za adekvatnu financijsku naknadu. Osim što možeš platiti račune - jer nismo svi poput likova iz pjesme "Zlatni papagaj" Električnog orgazma - možeš se i posvetiti svojoj profesiji, dodatno se obrazovati i još bolje raditi svoj posao. To bi trebalo vrijediti i za inženjere u brodogradilištima, i za švelje u Kamenskom, pa tako i za glazbene, filmske, književne i ine kritičare. Mislim da ti poslovi - tu se slažem s Andrewom Keenom - ne smiju biti prepušteni samo amaterima fasciniranima samo Facebookom, Twitterom i blogosferom. Što, naravno, ne znači da su glazbeni portali poput Muzika.hr ili Popboksa bezvrijedni, nepoželjni i nedobrodošli pa ih treba ugasiti, utrnuti ili im otežavati egzistenciju.

Upravo suprotno. Muzika.hr doživljam kao Ritam ili Heroinu ili Nomad. U prva dva slučaja, nažalost, predobro sam iskusio financijske i ine probleme s kojima smo se kao novinari spomenutih magazina susretali, a vjerujem da ni u slučaju trećespomenutog magazina stvari nisu bile bitno bolje. Najveći broj suradnika tih magazina danas više ne piše. Ok, neki zato što možda i nisu bili 'štof' za kritičare, ali neki i stoga jer se nisu imali gdje profesionalizirati.

Naime, internet-portali kad-tad će iz sfere virtualne internet-ekonomije morati ući u sferu realne ekonomije u kojoj novine već stoljećima djeluju, iako danas sve teže i teže. Dakle, financije koje na besplatnom internetu nisu dovedene u red također su nam, ako ne danas, a onda sutra zajednički problem. Uostalom, nešto slično navodi i kolega Tučkar kad kaže: "Klasične pozicije papirnatih novina više ne postoje, ne samo da se stvara konkurencija, nego je potrebno načiniti i organizacijsko-financijske preinake kako bi kvalitetni autori dobili kvalitetne uvjete da isporučuju kvalitetne tekstove".

Iz tvojih usta, Zorane, u božje uši jer citirani zaključak tvog teksta posve je kompatibilan sa zaključkom mog teksta: "A kad nas za naš posao još i plate, onda se tome možemo posvetiti još više i raditi još profesionalnije, kao i svaki čovjek kad se posveti svome poslu. I nadati se da nećemo biti posljednji kritičari, jer i kad nas potjeraju mi bismo rado nastavili čitati kritike". U novinama ili na netu, meni je svejedno, samo da kao autor i čitatelj znam da tekstovi i kritičari prolaze kroz filter kvalitete.

Ipak, u jednome se ne slažem s kolegom Tučkarom. Kolega Tučkar kaže kako je "malo blesavo kada ti urednik godinama skida prostor i rubriku, a onda, objavljuje 'ja-sam-mali-jadan-žedan-gladan-pomozite-mi' tekst". Ta teza nije posve točna, Naime, urednik Magazina (subotnji prilog Jutarnjeg lista) tražio me da napišem tekst o nestajanju kritike u dnevnim novinama, njezinoj percepciji na internetu,

'kultu amaterizma' koji se na internetu prodaje pod šifrom 'demokratizacije medija' i tome slično. Dakle, on mene, a ne ja njega - tražio tekst. Nadalje, rubrika recenzija izlazila je gotovo devet od deset godina koliko sam u Jutarnjem, prošlog je petka redizajnirana, izlazi i dalje, ali nije sve ni u rubrici. Naime, posljednjih deset godina, otkako sam u Jutarnjem, imao sam priliku na stranicama tog dnevnog lista objaviti više od 2500 tekstova o popularnoj glazbi (recenzija albuma, koncerata, reportaža, tema, intervju).

Za sada barem, krizi i recesiji uprkos, još nisam 'jadan-žedan-gladan' [...] jer još uvijek pišem i objavljujem tekstove o popularnoj glazbi, vodim i uređujem autorsku glazbenu radijsku emisiju "Tvornica dobrog zvuka" na HR2, uređujem pokoju knjigu, možda objavim opet i neku svoju, te od posla 'rock kritičara' živim pošteno i čovjeka dostojno.

Isto želim svima koji se ozbiljno žele baviti poslom glazbenog, filmskog, književnog, likovnog ili kazališnog kritičara diljem tiska i interneta pa tako i članovima redakcije Muzika.hr kojoj šaljem srdačne pozdrave i svesrdnu podršku jer njezina nastojanja držim jednom od svijetlih točaka u hrvatskom internetskom prostranstvu. Tim više jer nas u tiskovnom i vas u internetskom i prostranstvu - već sutra, ako ne danas to će i onako biti neodvojivo - muče slični problemi.

Sa štovanjem,

Aleksandar Dragaš

Priredio Ivo Tokić, izvor: Jutarnji list, Muzika.hr

Obrazovanje

"Vječno" studiraju siromašni

H-alter, on-line novine H-rvatske ALTER-native, donijele su 21. siječnja intervju Ane Benačić sa Hajrudinom Hromadžićem, sociologom i antropologom, docentom riječkog Filozofskog fakulteta, održan povodom poziva na štrajk akademskih kadrova.

HH drži kako je Bolonja bazirana na principima puke privatizacije obrazovanja i njegove komercijalizacije, podizanju statistike i štancanju diploma koje nemaju vrijednost na tržištu rada. Najjednostavnije rečeno, radi se o komercijalizaciji obrazovanja.

Na našem primjeru svjedočimo kako se radi o drugoj velikoj fazi tranzicije koja se tiče osjetljivijih društvenih sfera, poput zdravstva i obrazovanja. Procese koji su na sceni obično imenujemo komodifikacijom, poblagovljenjem, što znači da društvene vrijednosti koje su do jučer bile dio općega dobra komodifikacijskim procesima bivaju pretvorene u tržišno regulirane vrijednosti koje se, dakle, kupuju i prodaju.

Naravno da se pojavljuju veliki problemi u obrazovanju jer ono više, u tako koncipiranom sustavu vrijednosti, ne služi stjecanju temeljnog znanja, znači znanja koje nas ne osposobljava samo za rad nego i za život u cjelini, za polaganu i temeljitu izgradnju svjetonazora i oblikovanje ličnosti. Obrazovanje formatirano modelom neoliberalnog tržišnog fundamentalizma postaje tek priprema polukvalificiranih kadrova koje je potrebno što brže izručiti tržištu. Ništa drugo do ubaciti mlade ljude u stroj prije nego izgrade kritični stav prema ključnim društvenim pitanjima.

Bolonja predstavlja svojevrсну amerikanizaciju europskog sustava visokog obrazovanja. Za to su bili potrebni i neki resursi, infrastruktura, a nje baš i nije bilo, pogotovo u ovim državama. Utopije i utopijski način razmišljanja unatrag nekoliko desetljeća također su proskribirani, odbačeni kao nešto što je passe, što je doživjelo povijesni poraz padom bivših socijalističkih režima. Takvi su sustavi olako etiketirani kao pokušaji praktičnog ostvarivanja utopija, što je potpuno pogrešno. Utopije su važne u svakidašnjici, ne kao horizont konkretne realizacije nekog programa, nego iz razloga jer utopijske priče čine našu svakodnevicu podnošljivom, lakšom. Važne su kao vizija, misao vodilja k mogućoj promjeni stanja.

U vrijeme bivšeg ministra, u čijem je mandatu Bolonja praktično zaživjela, kada se govorilo o pozitivnim stranama Bolonje, statistika se spominjala već u trećoj ili četvrtoj rečenici kao imperativ koji treba doseći. Spominjali su se europski prosjeci koje treba ostvariti, nejasno je postalo kako tretirati

zvanja nakon završetka prvog bolonjskog stupnja, nakon tri ili četiri godine. Ti su se stupnjevi "bildali" i prepoznavala se težnja da se i na taj način u što kraćem roku isproducira pseudoobrazovani kadar kao svrha samome sebi ili pukoj statistici. Istovremeno, tržište rada uopće nije bilo pripremljeno za te kadrove, nisu znali što s njima. Nagovještaj da će se nakon završenog prvog stupnja značajan broj studenata zadržati na njemu, nije se pokazao točnim. Studenti spontano nastavljaju studij u novom tipu magisterija.

Prijedlozi MZOŠ-a o donošenju novih zakona o znanosti, visokom obrazovanju i sveučilištu su problematični iz nekoliko razloga. Po jednoj je strani prisutna direktna nakana politizacije znanosti i posljedičnog ugrožavanja temeljne znanstvene autonomije. Primjerice, kroz uvođenje famoznog sveučilišnog vijeća, koje je dirigitirano od strane vladajuće političke opcije u danom trenutku. Drugi je aspekt tržišnog tipa. Dakle, ubrzana komercijalizacija, što se već artikuliralo i kroz studentske prosvjede. Zatim uvođenje piramidalne hijerarhije, što dovodi do nezdrave kompeticije u akademskoj zajednici, svojevrstog darvinizma. Recimo, samo šestina nastavnog kadra mogla bi biti u redovitom zvanju sveučilišnog profesora, dvije šestine u zvanju izvanrednih, itd. Mislim da inicijativa akademskih radnika može polučiti još konkretnije rezultate ukoliko svoju aktivnost pozicionira na širu društvenu bazu i ukoliko profesori nauče nešto i iz studentske inicijative.

Među nedovršenim studentima ima najviše onih lošeg imovinskog stanja. Jednostavno, pod egzistencijalnim pritiscima imaju manje vremena učiti, moraju raditi uglavnom slabo plaćene, honorarne poslove, preživljavati. Tu se pojavljuje i problem nedovoljnog broja stipendija. Naročito tada postaju paradoksalne priče o društvu znanja. Za njega trebate nešto više od pukog pokušaja nabijanja višeg statističkog pokazatelja.

Razgovor objavljen na adresi <http://www.h-alter.org/vijesti/ljudska-prava/vjecno-studiraju-siromasni>

Priredila Živana Heđbeli

Promocija knjižnica

'Rižot s plodovima knjiga' : poznati reklamiraju čitanje i knjižnice u nas i u Americi

„Knjige jedem i bolje berem, svit oko sebe, zato knjige žderem/ Knjige papam, nisam papan. Nisam promaja, od njih bolja mi je probava“ - stihovi su nove pjesme splitske grupe TBF "Rižot s plodovima knjiga", koja bi mogla postati himna svih knjižnica u Hrvatskoj. No, prava na nju zasad polaže splitska Gradska knjižnica Marko Marulić jer je upravo u suradnji s njima nastala pjesma koja je pružila sjajan primjer kako bi trebalo izgledati populariziranje čitanja kod djece i mladih.

U pjesmi se TBF-ovci prisjećaju kako su u djetinjstvu čitali i gutali knjige te bili "strah i trepet biblioteke", spominjući usput i brojne klasike dječje književnosti, knjige Ivana Kušana, Mate Lovraka, Jonathana Swifta, Charlesa Dickensa, Marka Twaina, Julesa Vernea... Ova ideja se rodila krajem ljeta kad su članovi benda bili jedni u nizu gostiju Gradske knjižnice Marko Marulić, kad se obilježavala 55 godina dječjih knjižnica. TBF-ovci su nakon gostovanja napisali pjesmu, a ubrzo se krenulo u realiziranje spota. Na 'premijeri' spota je prikazan i 8-minutni dokumentarac "Trag u vremenu", sniman u ljeto 2010., u kojem o ulozi knjižnice nekad i sad pričaju fotoreporter Jadran Babić, fotograf Ivo Pervan, alpinist Stipe Božić, pjesnik Jakša Fiamengo, novinar Milorad Bibić Mosor, fotoreporter Feđa Klarić...

Javne knjižnice kod nas su i jedne od rijetkih preostalih uspješnih kulturnih ustanova, pa ne čudi što je upravo od njih stigla ovakva inicijativa. Njihova iskustva demantiraju i uvriježeni stav da djeca za knjige više ne mare. Nije lako današnjoj djeci zadržati pažnju kad imaju toliko mogućnosti i izbor različitih sadržaja, ali uz veliki trud i kreativne akcije i broj posjeta i broj posuđenih naslova rastu, tvrde u splitskoj knjižnici. Da su u Gradskoj knjižnici Marko Marulić na pravom putu, pokazuje i komentar dječaka koji je u anketi napisao: "Upisao sam se zbog kompjutera, a sad dolazim i zbog knjiga."

Ponekad, što je nečija slava veća, manje se energije od njega traži jer poruka sam pronalazi put do velikog broja ljudi. Ali ipak, dobra organizacija i promišljen pristup nužan je svakome. To se pokazuje i u slučaju daleko većeg i bogatijeg američkog knjižničarskog društva ALA. Kako se popularne osobe koriste za promicanje čitanja s druge strane oceana, vidi se dijelom i iz njihovih knjižničnih postera. U ovom slučaju, na njima se kao zagovaratelji čitanja za razne segmente populacije pojavljuju popularne javne osobe iz različitih područja djelovanja, baš kao i likovi iz stripova ili crtanih filmova.

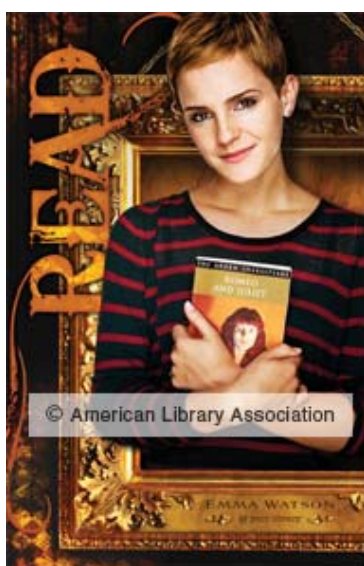
Ramona and Friends

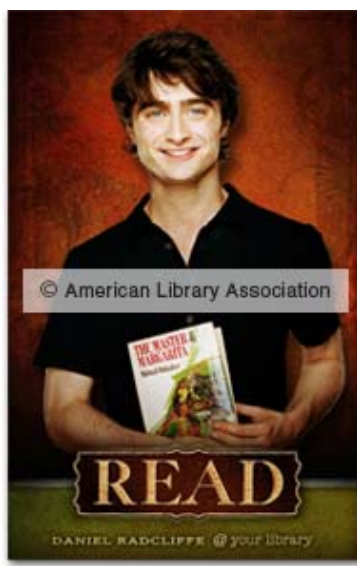
Emily Strange

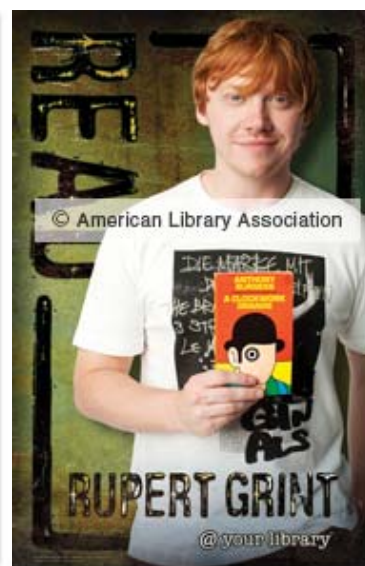
Simpsons

Emma Watson

Daniel Radcliffe

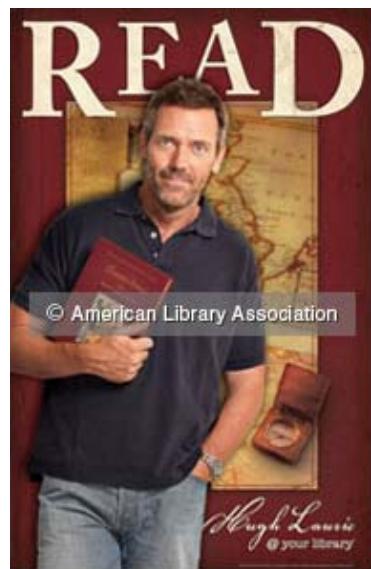
Rupert Grint

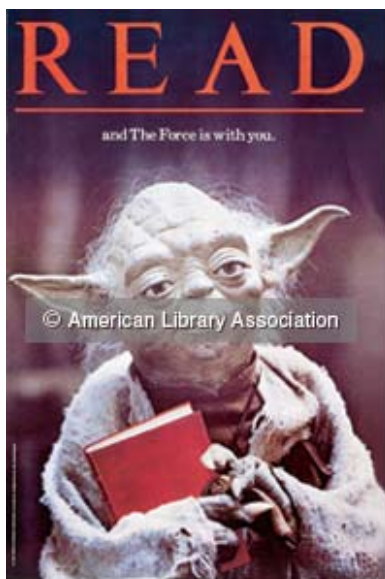
Robert Pattinson i Kristen Stewart

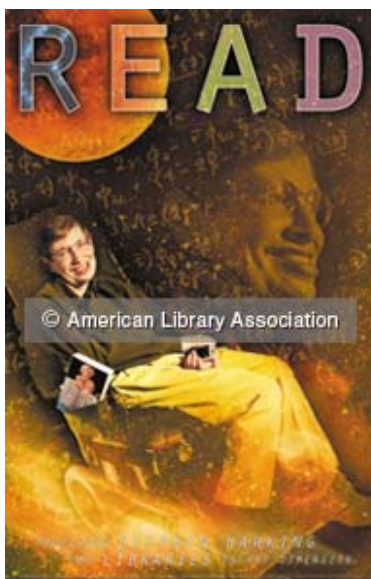
Superman

Hugh Laurie

Yoda

Stephen Hawking

Bill Gates

Pripremio Ivo Tokić

Zanimljivosti

Koja je razlika između Zuckerberga i Assangea?

Assange (WikiLeaks) vam daje privatne informacije korporacija besplatno i on je negativac.

Mark Zuckerberg (Facebook) vaše privatne informacije daje korporacijama u zamjenu za novac i on je osoba godine.

Forvarduša, siječanj 2011.

Najutjecajniji američki politički tjednik Time odabrao je za osobu godine Marka Zuckerberga, osnivača i većinskog vlasnika Facebooka.

Razlog ovog prestižnog odabira je, kako navodi žiri sastavljen od urednika ovog tjednika, povezivanje pola milijarde ljudi i mapiranje njihovih socijalnih odnosa, stvaranje novog sustava razmjene informacija i mijenjanje načina našeg življenja.

Ne treba zaboraviti ni da je film *Društvena mreža* o životu Marka Zuckerberga i nastanku Facebooka bio veliki prošlogodišnji kino hit, te da je upravo osvojio tri Oscara. Istini za volju, iako je bio nominiran i važio za velikog favorita u svim prestižnim kategorijama za tu nagradu (primjerice za najbolji film, za režiju, za glavnog glumca), ostao je bez nagrade baš u tim kategorijama. Teško je reći je li razlog tome samo iznimno jaka konkurencija britanskog filma *Kraljev govor* koji je ove godine odnio upravo te Oskare, ili je na glasače američke filmske akademije, danas poznate po svojim liberalnim stavovima djelovao opći politički javni diskurs koji je na globalnoj sceni jednostavno suprotstavio

Zuckerberga i Assangea kao predstavnike dvije različite političke prakse.

Assange se tako u popularnoj mitologiji čini kao idealistički liberalni borac protiv korporativnog kapitalizma, a Zuckerberg utjelovljuje beskrupuloznu osobu koja učvršćuje taj korporativni kapitalizam. I koji se još pri tome i zbog toga bezočno obogatio.

S druge strane, Assange se zaista u velikom dijelu zapadne medijske javnosti doživljava kao negativac. „Julian Assange i njegov WikiLeaks najveći su državni neprijatelji Sjedinjenih Američkih Država“, rečeno je u nedavnoj emisiji Discovery Channela pod naslovom "Rat, laži i videovrpce".

I dok sam Assange kaže da je objavljivanjem tajnih poruka američke vlade želio kod Amerikanaca i njihovih saveznika stvoriti odbojnost prema sudjelovanju u ratu, izazvati sućut za žrtve i prikazati javnosti sve posljedice ratova, za time ostaju posljedice. Nekima je drago, a drugima puno manje, da su brojni američki, ali i tuđi obavještajci, političari ili stručnjaci raznih profila povezani s diplomacijom, jednostavno izbačeni iz igre, dok su neki od njih i životno ugroženi razotkrivanjem njihovih uloga i metoda rada.

Pa ipak, čak niti na Zapadu ne gledaju svi poprijeko na Assangea kako to sugerira popularna mitologija. Svježina i značaj WikiLeaksa kao i njegov utjecaj za koji se još ne može potpuno sagledati dokle seže te hoće li i koliko promijeniti nešto u dosadašnjoj političkoj praksi nije mogla ostaviti ravnodušnim niti čitatelje Timea. Oni su u internetskoj anketi prema svom izboru ostavili Marka Zuckerberga kao desetog, posljednjeg na listi prijedloga sa 18.353 glasa. Više su glasova dobili i čileanski rudari, i Barack Obama kome pada popularnost i Lady Gaga, dok su unatoč negativnoj američkoj medijskoj kampanji čitatelji Timea za svog čovjeka godine odabrali - Juliana Assangea sa 382.027 glasova.

A s ove strane Atlantika još je manje dvojbi. Zaista ne iznenađuje da su urednici utjecajne francuske novine Le Monde, po svom političkom habitusu bliži Assangeu nego velikim američkim korporacijama, odabrali upravo njega za čovjeka godine. S time su se složili i čitatelji Le Monda koji su u neovisnoj internetskoj anketi izabrali Assangea za osobu godine (56%).

I za kraj, biografija Marka Zuckerberga zaslužila je uspješan film.

A što će biti s biografijom Juliana Assangea?

Kako je bilo i za očekivati, lik i djelo kontroverznog utemeljitelja 'zviždačke' web stranice WikiLeaks kao i osumnjičenika za seksualne prijestupe bit će tema ne jednog nego dva filma. Prvi se na snimanje dokumentarnog filma o Assangeu odlučio američki studio Universal Pictures gdje će se posla prihvatiti Oscarom nagrađeni redatelj dokumentaraca Alex Gibney. S druge strane, HBO razmatra mogućnost snimanja igranog filma u suradnji s BBC-jem, a za glavnu ulogu u konkurenciji su, navodno, Leonardo DiCaprio, Paul Bettany i Daniel Craig.

Dieselovi dečki u čipkastim gaćicama naljutili odvjetnike

Seksi poze i problematično ponašanje već su neko vrijeme glavne teme Dieselovih reklamnih kampanja nad kojima roditelji zabrinuto kukaju da im kvare djecu. Na kakve ekscese nas Diesel ovoga puta poziva?

Nedavno su se u jednom članku u Americi majke pitale trebaju li kćerkama kupiti traperice koje se reklamiraju sloganom Be Stupid jer da 'promoviraju glupost i miniraju sve naše odgojne napore'. Svi oni koji shvaćaju (uključujući i njihove kćerke) da cilj ovakvih kampanja nije staviti vas iza rešetaka, već poručiti vam da ne trebate živjeti na rubu dok nosite Diesel - jer njihova odjeća sama po sebi privlači pažnju - spremno će posegnuti za njihovom novom kolekcijom. Reklamna kampanja Diesel Intimate za donje rublje ipak nije toliko 'glupa', ali svejedno privlači pozornost.

Kao uvijek, šarene, zabavne i zaigrane krpice promoviraju modeli koje je fotoaparati ulovio u 'nezgodnim' pozama u knjižnicama, vlakovima...

No da nisu samo majke zabrinute, pokazali su i studenti prava tijekom snimanja kampanje u knjižnici američkog fakulteta *Brooklyn Law School* koji su događaj opisali kao 'skandalozan'. Očito im se zečica izgubljena u policama za knjige baš i nije previše svidjela.

Pripremio Ivo Tokić. Izvor: Neon.com

Poštanski sandučić za komentare i prijedloge čitatelja

Poštovani čitatelji,

e-mail adresa uredništva: ivo.tokic@ina.hr

Želimo čuti što mislite o našem glasilu, vaše prijedloge čega bi trebalo biti više, a čega manje, kako bi nam pomogli da budemo korisniji.

Uredništvo

HID-Drobilica

Glavni urednik : mr.sc. Ivo Tokić, tel. 01/2381-624, e-mail: ivo.tokic@ina.hr

Članovi uredništva: dr.sc. Živana Heđbeli, Marina Mayer, dr.sc. Daniela Sruga, mr.sc. Irena Pilaš
HID

Hrvatske bratske zajednice 4, 10000 Zagreb, Hrvatska

Tel.: +385 1 3722 643; faks: +385 1 3722 630 <http://www.hidd.hr>

Matični broj: 0513814

Žiro račun: 2340009-110007285